

KATOLIŠKI GLAS

Cena: Posamezna št. L 15
Naročnina: Mesečna L 65
Za inozemstvo: Mesečno L 100

Poština plačana v gotovini

Uredništvo in uprava:
Gorica, Riva Piazzutta št. 18
Poštno ček. račun: št. 9-12410

Leto II. - Štev. 24

Gorica - 14. junija 1950 - Trst

Izhaja vsako sredo

POT ČASTI IN PONOSA

V eni izmed zadnjih številčk našega lista smo na tem mestu osvetlili nečastno izdajstvo narodnosti tistih Slovencev, ki jih je uklenil komunizem, bodisi Titov ali pa Togliattijev. Prvega maja leta 1950 so se vsi tisti Slovenci, ki so stopili v službo komunizmu, do dna razgalili pred zgodovino. Hodili so po tržaških ulicah in so prepevali italijanske popevke, nosili italijanske zastave, govorili v italijanščini in klicali ter pozdravljali s pestjo neslovenskim dučjem.

PROČ OD KOMUNIZMA

Slovenci, ali še niste spoznali, kam vas vodi komunizem? V narodno pogubo! Uničiti hoče vse in izdati, kar so naši predniki v stoletjih zgradili in ohranjali. Zato je ena sama pot: proč od komunizma! Proč, pa naj ima Titovo ali Togliattijevo glavo.

NAŠ NARODNI PONOS IN ČAST

nam ne dovoljujeta, da bi še služili komunizmu in da bi še sledili komunističnim kolovod-

jem. Kljub vsem pritiskom, zapostavljanju, krivicam in vsemu, kar so Slovencem prizadejali tujci, kljub vsemu je naš narod živel in živi. Preveč krvi in preveč znoja naših prednikov je bilo, da bi danes, ko smo dočakali svobodo, izdali in vrgli stran vse pridobitve.

Naš narodni ponos pravi, da imamo svoj prelepi slovenski jezik, ki ga bomo govorili in ga nikdar zamenjali ne bomo za tujega.

Naša narodna čast pravi, da imamo Slovence, ki nas lahko vodijo in zastopajo kjer koli in kadar koli. Zato si ne bomo izbirali tujcev za svoje vodnike, ki ne bodo nikdar skrbeli za naše narodno dobro, ampak vedno samo zase.

Vsa naša preteklost pa tudi dokazuje, da je naš narod ostal narod do danes zato, ker je bil moralno zdrav, ker je živel po krščanskih moralnih načelih, ker je v najtežjih dneh svoje zgodovine uprl pogled v Boga in ni obupal, ampak vedno veroval, da bo prišlo za velikim petkom Vstajenje. Zato pa se tudi danes in v bodoče ne bomo oddaljili od

tistih načel, ki so nas ohranjala do danes. Vera naših očetov je vera in bo vera vseh Slovencev, ki nočejo izdati svojega naroda.

KULTURA — NAŠ PONOS

Naša kultura je tako bogata, da smo na njo lahko opravičeno

ponosni. Veliki Slovenci so ustvarili umetnine in napisali znanstvena dela ter ustvarili druge kulturne stvaritve, s katerimi je naš narod stopil v vrsto in na raven ostalih evropskih kulturnih narodov.

Spoznavajmo svojo kulturo, poglabljajmo se vanjo, da nam bo bliže in da bo v nas zrasla velika vera v našo narodno bodočnost.

2. julij bomo na slovenskem taboru naše prosvete doživeli

zmagoslavje slovenske pesmi. Zapeli jo bodo Korošci, Goričani, Tržičani. Ne pozabite na ta tabor! Ponosno in samozavestno bomo ta dan posvetili temu, kar je najlepšega v nas — naši pesmi. Brez fratelanc, brez poniževanja! Tako, kot vsak zrel narod. To bo pesem vseh slovenskih pokrajin. Pesem vseh svobodnih Slovencev. Pesem naroda, ki gre z veliko vero v bodočnost.

NEMŠKO-POLJSKI SPORAZUM

Pretekli teden sta Vzhodna nemška republika ter Poljska nenadoma sklenili in podpisali sporazum o medsebojnih mejah, ki bodo obstale tam, kjer so, to je na rekah Odri in Neissi. Ta sporazum nasprotuje sporazumu, ki so ga oštirje velike podpisali v Potsdamu ob koncu vojne, kjer so se domenili, da bodo o dokončnih mejah med Nemčijo in Poljsko sklepali šele na mirovni konferenci, sedanje pa da so le začasne. Pretekli teden pa so zastopniki komunistične vlade vzhodne Nemčije podpisali sporazum o dokončni razmejitvi. S tem so se odpovedali vsej Šleziji, Pomorju in Vzhodni Prusiji. Izgube teh pokrajin so za Nemčijo silno bridke, ne samo zato, ker je ozemlje veliko, temveč tudi zato, ker je precej bogato, zlasti Šlezija ima bogate rudnike premoga in železa. Zaradi tega so zastopniki zapadne Nemčije energično protestirali zoper tako enostransko postopanje, češ da je nezakonito. Obdolžili so komuniste, da prodajajo rodno zem-

ljo. Obtožbe so gotovo hude in tudi upravičene. Toda vedeti moramo, da so nemški komunisti to storili gotovo na silen pritisk iz Moskve, ki je hotela s tem pridobiti veljavo poljski vladi, ki ne uživa simpatij pri vernem poljskem narodu, posebno odkar je Rokosovski, ruski maršal, postal poljski vojni minister. Komunisti hočejo pokazati Polja-

kom, da so dosegli to, kar so bile sanje Poljakov prejšnjih stoletij, državne meje na Odri in Neissi. Dvomimo pa, da bi s tem zrastle simpatije poljskega naroda do komunistov in Sovjetske zveze.

Tudi zapadni zavezniki so protestirali zoper tako enostransko kršenje potsdamskega sporazuma, a preko protestov niso prišli. Vedo pač, da kjer ni vojaške sile zadaj, so nasproti Rusiji vsi protesti bob ob steno.

VOLITVE NA JAPONSKEM

Predzadnje nedeljo so imeli na Japonskem državne volitve. Zmagali so liberalci, ki so izšli kot najmočnejša stranka. Komunisti so bili močno poraženi ter so dobili samo dva poslance. Kmalu nato se je izvršil v Tokiu napad na ameriške vojsake, prvi, odkar so Amerikanci na Japonskem. Za ta napad je Mac Artur obdolžil komuniste ter poslal zato vladi ukaz, naj 24 članom centralnega komiteja komunistične partije vzame vse državljan-

ske pravice ter jim onemogoči vsako nadaljnje delovanje. Vlada je ukaz izvršila. Pozneje so zaprli še nekaj drugih vodilnih partijcev. Delaveci so v znak protesta nekaj stavkali, a hudega ni bilo. Mac Artur je bil vedno silno energičen mož in odločen antikomunist, tudi takrat ko so v Washingtonu še sklepali sporazume s Sovjeti in upali v njihovo spreobrnjenje. Če bi bili njega poslušali, bi verjetno komunisti ne zasedli Kitajske.

VPRAŠANJE TRSTA PRED RIMSKIM PARLAMENTOM

Pretekli teden so razpravljali o coni B STOja v italijanskem parlamentu. Trije poslanci so namreč stavili na vlado troje vprašanj glede položaja v coni B ter želeli vedeti o njenih namerah za obrambo tega dela STOja. Razvila se je dolga debata, kot je že v navadi v rimskem parlamentu, da o vsaki stvari v nedoglednost debatirajo. Eni poslanci so zahtevali od vlade, naj podvzame odločnejše ukrepe v zunanji politiki, kot n. pr. odpoved atlantske zveze, če bi zapadni zavezniki ne hoteli pomagati, da preneha VUJA s tako zvanim slaviziranjem B področja. Drugi (Nenni in komunisti) so zopet prišli na dan s predlogom o imenovanju guvernerja, kakor si ga želi Rusija. Tretji so zagovarjali delo vlade. Končno sta vsem govornikom odgovorila zunanji minister grof Sforza in pa De Gasperi. Oba sta se v bistvu ujemala, namreč, da ne kaže, da bi Italija v sedanjem trenutku tvegala kake nepopravljive korake v zunanji politiki, guvernerja tudi ne more sprejeti, ker to bi pomenilo, da se STO za vedno odtrže od Italije, zato ostane le ena možnost, vztrajati na veljavnosti izjave treh velikih iz meseca marca 1948, naj se STO vrne Italiji, ter medtem iskati pomoči pri Združenih narodih, ki so dolžni štiti prebivalstvo obeh področij, tako A kakor B, ker tako Angloamerikanci kakor Jugoslovani upravljajo vsak svoje področje po nalogu Združenih narodov. Tako

se je torej končalo to četrtorazpravljanje o STOju pred rimskim parlamentom. S tem je seveda znova potrjeno, da za sedaj ostane vse pri starem.

Beograjska »Borba« je pisala o tem razpravljanju v zelo zaničljivem tonu ter dala razumeti, da FLRJ ni več pripravljena se razgovarjati z Italijo o ureditvi tržaškega vprašanja, dokler niso rešena ostala vprašanja gospodarskega in trgovskega odnosa med obema državama. Zadnja posledica je torej ta, da se je Jugoslavija umaknila in da ne misli več razpravljati z Italijo o Trstu.

Tu bi si mi dovolili vprašanje: Zakaj se italijanska javnost, vlada in parlament toliko razburja zaradi tega, kar se godi na področju B? Ali res mislijo, da so tam ukrepi oblasti naperjeni proti Italijanom kot takim? Nam se zdi, da ne. Vojaški upravi jugoslovanske armije gre za to, da uniči odpor proti režimu v coni B, kakor ga je uničila drugod v državi. Zato izdaja ukrepe, ki niso naperjeni zoper Italijane kot take, temveč zoper prebivalstvo, v kolikor nasprotuje režimu. Tito je komunist in zato nastopa zoper vse, ki niso z njim. Najprej je nastopil zoper svoje ljudi, ki jih je poklal pol milijona in več, stotisoče in stotisoče pa poslal na prisilno delo ali jih pognal v begunstvo. Sedaj nastopa tudi v coni B zoper one, ki niso z njim. Ker so slučajno Italijani, se zdi, da preganja Italijane, a on samo preganja svoje nasprotnike.

PROCESIJA SV. REŠNJEGA TELESA V RIMU

Na praznik sv. Rešnjega Telesa se je vršila na trgu sv. Petra v Rimu veličastna procesija z Najsvetejšim. Pri procesiji, katere se je udeležilo na tisoče bogoslovcev, redovnikov, duhovnikov, nad 80 škofov, nadškofov in kardinalov, in pri kateri je prisostvovalo na stotisoče vernikov, — so nosili sv. očeta na posebni nosilnici (talamu), na kateri je sv. oče klečal pred Najsvetejšim ter molil. V procesiji so nosili tudi sveti korporal (prtič za pod kelih) iz Orvieta, ki je znan zaradi čudeža, ki se je dogodil pred približno 700 leti v Bolseni

in ki je nagnil papeža Urbana IV., da je vpeljal praznik sv. Rešnjega Telesa za vso Cerkev. Čudež pa je bil ta-le: Nekemu duhovniku se je pri sv. maši izlilo nekaj kaplji Najsvetejše Krvi na prtič. Da bi se ljudje ne zgedovali, jo je hotel skriti v prtič, toda kapljice Krvi so se čudežno pomnožile, silile skozi prtič ter pustile na njem podobo sv. hostije. Ta prtič, ki ga hranijo že od nekdanj v Orvietu, so prenesli zadnje dneve v Rim, kjer so ga izpostavili v cerkvi sv. Petra vernikom v čiščenje.

SLOVENC V BELGIJI

Tukajšnji Jugoslovani so na nedeljo, 21. maja, poromali na božjo pot v Bannö. Iz Limburga so trije veliki avtobusi pripeljali Slovence, iz Jempepa pa dva avtobusa Hrvatov in Slovencev, dočim so se nekateri pripeljali tudi s taksijem, oziroma z vlakom. Službo božjo je opravil g. Vinko Žakelj. Bannö je pravzaprav še čisto nova božja pot. Saj je šele lansko leto, na praznik Brezmadežnega Srca Marijinega, 22. avgusta, litiški škof potrdil in priznal, da se

je sveta Devica resnično osemkrat prikazala 12 letni deklici Mariji Beco v času od 15. januarja do 2. marca 1933. Med drugim je Marija deklici tudi razodela: »Jaz sem Devica ubogih«. Tukaj sem torej k »Devici ubogih« so se zatekli slovenski in hrvaški romarji, da poprosijo raznih milosti zase in za druge, za spreobrnjenje grešnikov, za svetovni mir. Popoldne pa so pred milostno podobo v kapeli prepevali slovenske litanije. Pevski zbor je s svojimi na-

350 letnica dunajskih kapucinov

Na Dunaju so praznovali kapucini 350 letnico svojega prihoda v avstrijsko prestolico. Na Dunaju so se nastanili slučajno; namenjeni so bili v Prago, toda zaradi razsajajoče bolezni so bili prisiljeni ostati na Dunaju.

Tabor Slov. prosvete
bo 2. julija 1950. Pripravimo se nanj. Ta dan ne bo ostal noben Slovenec doma!

študiranimi pesmimi vzbudil precejšnjo pozornost med tujimi romarji. Pokrepani na duši in telesu so se jugoslovanski romarji v poznih popoldanskih urah vrnili na svoje domove.

„Katoliški glas“ v vsako slovensko družino!

Gospodov dan

TRETJA NEDELJA PO BINKOŠTIH

Iz svetega evangelija po Luku
(Lk 15, 1-10)

Približevali so se mu pa vsi cestnarji in grešniki, da bi ga poslušali. Farizeji in pismouki so godrnjali: »Ta grešnike sprejema in je z njimi.« Povedal jim je pa to priliko: »Kdo izmed vas, ki ima sto ovac in eno izmed njih izgubi, ne pusti devet in devetdesetih v puščavi in ne gre za izgubljenega, dokler je ne najde? In ko jo najde, jo zadene vesel na svoje rame; in ko pride domov, skliče prijatelje in sosedo in jim pravi: »Veselite se z menoj, zakaj našel sem svojo ovco, ki je bila izgubljena.« Povem vam, da bo tako v nebesih večje veselje nad enim grešnikom, ki se spokori, kakor nad devet in devetdesetimi pravičnimi, ki ne potrebujejo pokore.

Ali katera žena, ki ima deset drahem, če izgubi eno drahmo, ne prižge svetilke in ne pomete hiše in ne išče, dokler je ne najde? In ko jo najde, skliče prijatelje in sosedo in pravi: »Veselite se z menoj, zakaj našla sem drahmo, ki sem jo bila izgubila.« Tako bo, povem vam, veselje med božjimi angeli nad enim grešnikom, ki se spokori.

—*

Današnji evangelij nam daje spoznati, zakaj je Jezus najraje govoril v prilikah. Zaradi jasnosti. Še celo v prilikah ostane marsikatera beseda skrivnostna in nerazumna. Čudna se nam zdi Jezusova trditev: »V nebesih bo večje veselje nad enim grešnikom, ki se spokori, kakor nad devet in devetdesetimi pravičnimi, ki ne potrebujejo pokore.« — Prilika je čisto preprosta. Pastir vriska v planini in varuje svojo čredo. In res: če se mu ena ovca zgubi, če mu kje zaostane, gre takoj za njo in nič ne misli, da se mu jih medtem lahko še več zgubi. Išče jo povsod, dokler je ne najde in ne prinese vesel nazaj. Pa se bo morda komu le čudno zdelo, da bi Jezus delal kakor mlad pastirček. A je vendar tako!

Saj se podobno dogaja tudi v družini. Oče in mati imata več otrok. Zanju so vsi enaki, na vse je razdeljena njuna ljubezen. A če en otrok zbolí: ali ni, kakor bi oče in mati pozabila vse druge in skrbita samo za tistega, ki je bolan? Morda je ta otrok najmlajši in še celo govoriti ne zna. Nič ne de. Njima je drag. In če ozdravi, ali se ne zdi, da jima je do tega otroka veliko več, kot do drugih? — Jezus pa zna ljubiti in skrbiti še veliko bolj kot vsaka mati.

Če bi Jezus ne povedal te prilike, bi nam manjkala ena bistvenih potez njegove ljubezni.

Koledar za prihodnji teden

- 18. junija. NEDELJA. 3. pobinski koštna. Efremljanski.
- 19. PONEDELJEK. Julijana Falkoneri, devica.
- 20. TOREK. Števan, škof.
- 21. SREDA. Alojzij, spoznavalec; zavetnik mladine.
- 22. ČETRTEK. Pavlin Nolaski, škof.
- 23. PETEK. Agripina.
- 24. SOBOTA. Janez Krstnik Kresni večer.

Razumeli bi, da se sklanja do dobrih in zvestih. Ne bi pa vedeli, da išče posebno vse izgubljene, zavržene in izobčene.

Še en pogled v Jezusovo življenje. Jezus je hodil s cestnarji in grešniki. Dal se je od njih vabiti in gostiti. Pri njih je bil vesel. Pošten farizej se s temi ljudmi še na cesti ni upal srečati, da ne bi trpela njegova čast. A kar je nezaslišano farizejem in morda tudi nam, to je Jezusu samo po sebi umevno delo velike ljubezni.

Od njega se moramo učiti. Neštetim smo lahko opora, vstajenje, očiščenje in vrnitev. Ko-

Mons. dr. Jože Jagodic:

Ob stoletnici rojstva nadškofa Jegliča

(Oddaja vatikanskega radia - 27. majnika 1950)

Zato je bil pravi oče mladini, ki je zrla nanj kot na vzor-moža. Od nekdanj je mladino najbolj ljubil, ker je bil sam po duši vedno mlad, ognjevit in navdušen za vzore, ki zahtevajo za svoje ureditve pogumne borbe. Tako se je staral samo po koledarju, duh pa mu je ostal vedno mlad. Njegovo spoštovanje in občudovanje vzbujajoča pojava je bila pravi izraz njegove duševnosti, ki je povezala vsakega v odvisnost, kateri se mu je približal. Očaral je, vžgal, dvignil in potegnil za seboj ter si osvojil vse, ki so kristžali njegovo pot in imeli možnost dojeti široko in globoko njegove vseleumske bitnosti.

Ob vsem tem pa je gotovo najbolj pretresljiva podoba Jegliča kot duhovnika in škofa. To podoba je pomagal izpopolniti zlasti njegov dnevnik, ki je odkril Jegliča v vsej lepoti njegovega bogatega notranjega življenja. V prelepem spominu nam živi ta podoba. Z njo nam je dal Jeglič to, kar more človek sodobnikom največ dati: primer res svetega življenja. Skoro nepopisna je bila njegova gorečnost za dušo. Ognjevit po svoji naravi, plamenec ognja božje ljubezni se ni strašil nobenega dela in nobenega napora, da bi vršil svoje apostolsko poslanstvo v čim popolnejši meri. Od tod njegova zmaga duha nad telesnostjo in čutnostjo, od tod podreitev vseh čustev službi duha in volje, ki hoče četa le dela, ki hoče četa le naprej, vedno obrnjena k večnim ciljem. Le tako je mogoče razumeti čudovito naravno silo, ki je zmogla tako ogromne napore, ko njegova gorečnost ni poznala nobene meje, zlasti v spovedovanju in oznanjevanju božje besede. Nikdar ne bo mogoče pozabiti zlasti podobe Jegliča — spovednika, pozno zvečer ali zgodaj zjutraj v spovednici tolažečega pekoče rane skrušenih, nemirnih src, njega, ranocelnika duš. Kako je bil v svetem poslu vsckdar goreč, nikoli truden, brez konca vztrajen. Samo človek s tako junaško voljo, ki je lastna samo svetnikom, je mogel zdržati kar nečloveške napore, ki si jih je nalagal. In samo človek, ki je tako popolnoma upokoril vse svoje telesne in duševne sile, človek, ki je v boju sam s seboj in s svetom postal asket, da mu je pojklenela vsa lja poduševljala lice in oko — samo tak človek je mogel tako dosledno in močno hoditi svojo pot, da je delal gaz svojemu narodu. Res, imel je tudi svoje napake, saj je bil ves človeški, a kljub resničnim in domnevnim človeškim slabostim je nadškof Jeglič pred nami velik, tako velik, da se sence okrog njega kar

liko jih čaka morda prav na nas. Ni je večje naloge kot je ta. Gre za duše. Zaradi Jezusa mora biti tako. Ob vseh razpotjih mora čakati Jezusova ljubezen upodobljena v dobrih ljudeh. Nikdar se ni bila tako velika potreba po sočutni ljubezni, kakor je sedaj. Zakaj drugače se bo zgodilo, da bo življenje priliko zaobrnilo in bo treba iti k devet in devetdesetim izgubljenim in bo samo eden ostal doma...

NEDELJSKA MOLITEV

O BOG, VARUH V TEBE UPAJOCIH. BREZ KATEREGA NIČ NI KREPKO, NIČ SVETO: POMNOŽI NAD NAMI SVOJE USMILJENJE. DA BOMO PO TVOJEM VLADANJU IN POD TVOJIM VODSTVOM TAKO ŠLI SKOZI ČASNE DOBRINE, DA VEČNIH NE BOMO IZGUBILI.

gube in stoji njegova podoba pred nami vedno čistejša in svetlejša. Zlasti odkar poznamo njegov dnevnik, razumemo tudi, vedno bolj ne le vnanje delo, ki smo ga sami gledali, temveč tudi notranje namene in nagibe, ki so Jegliča pri vsem dejanju in nehanju vodili. Nesporno je. Njegovo heroično notranje življenje in vse njegovo neugnano, iz božjih virov zajemajoče hrepenenje je stremelo samo za tem, da bi prisvedel svoj narod po svojem škofovskem geslu k časni in večni sreči, po Mariji k Jezusu.

Za ureditve svojega gesla je navduševal še nekaj dni pred svojo nenadno smrtjo nepregledne množice mož in fantov v Celju, kjer je pel svoj labodji spev in vžgal s svojim temperamentom in mladeniškim ognjem. Njegova zadnja beseda je trkala na srca našega ljudstva in našla odmev v prisegi, ki so mu jo položili s slovesno obljubo: Povsod Bega in Devico Marijo! Njegova zadnja beseda je bila oporoka moža, ki je v sivi starosti hotel narodu še nekaj povedati, da mu ne bi morda vest očitala, da ni dovolj učil, do zadnjega branil božjega kraljestva. Govoril je o znakih, po katerih je naš čas velik. Videc je bil in zri preko sedanosti v bližajočo se prihodnost, ki je bila drugim še zastrta. Videl je stati si nasproti dve fronti: satanovo in božjo — brez boštvo in krščanstvo. Zadnja njegova beseda je opozarjala na ti dve fronti in na odločilni boj, ki ga bo mo ne samo doživeli, marveč tudi bojevali in dobojevali. Nadškof Jeglič je videl v duhu zmago božjega kraljestva. In zato zmago se bori z vsemi vred v večnosti.

Naše oči so uprte te dni v daljavo, kjer vidimo v žaru sonca veliki lik našega apostola, učenika, vodnika, ki nas blagoslavlja in rosi na nas bogastvo svoje veličine. Na ljubljanskem polju počiva Sacerdos Christi in pace — duhovnik Kristusov v miru, njegov duh pa živi v vseh Slovencih, doma in na tujem in bo živel v vseh slovenskih potomcih, iz katerih ga ne bo pregnala nobena sila, ker danes vemo, da ne smemo izgubiti svojega dobrotnika, dušo naroda, ker sicer izgubimo sebe!

(Konec)

Poraz komunistov v Franciji

Pretekli teden so se vršile sindikalne volitve na Franeoskem. Dosedaj so imeli tukaj komunisti absolutno večino. Topot so jo pa izgubili. Dosegli so samo 45% glasov. To je važen pojav v zgodovini francoskih sindikatov.

SVETO LETO

Vročina vlada, a v Rim prihajajo kljub temu neštete množice svetoletnih romarjev. Skupne audience ob sredah in sobotah so postale že tako na dnevnem redu, da se nihče več ne čudi, kadar vidi prepolno baziliko sv. Petra in med množico belo postav Petrovega naslednika, ki nagovarja in blagoslavlja vse te vernike. Pretekli teden so prišli v Rim romarji iz Mozambica v Afriki s kardinalom Gouveia, 700 romarjev iz Irske, spremljanih od škofa in 60 duhovnikov, deset romarskih skupin iz Francije, več iz Belgije, Anglije, Združenih držav Amerike, z Indijskega otočja, iz Grčije. Najštevilnejše so bile romarske skupine iz Italije, kakih 60, med njimi tudi člani ACLI iz Verone in naše Goriške.

Vse te množice, pomnožene z nepreštetim navalom vernikov iz Rima, so se zgrnile na praznik presv. Rešnjega Telesa na trg pred vatikansko baziliko in so napolnile vse dohodne ceste proti trgu za najslavesnejšo procesijo, ki jo je vodil sam sv. oče. Procesija je izšla iz cerkve točno ob 6h popoldne, obšla je v vsem sijaju ves trg in je prišla šele čez dve uri do oltarja na stopnišču bazilike, kjer je po zahvalni pe-

smi »Te Deum« Kristusov namestnik dal blagoslov z monštranco, iz katere je blagoslavljal svoje vernike Kristus sam, Kralj miru in ljubezni.

Zdravstvena komisija mesta Rima je ob končani polovici svetega leta izdala poročilo o zdravstvenem stanju v mestu Rimu, kjer so se v teh mesecih mudili pač ljudje iz vseh še svobodnih krajev sveta. Poročilo ugotavlja, da so vsi varnostni ukrepi proti morebitnim nalezljivim boleznim poslovali brezhibno in je Rim ostal zdrav kakor v drugih normalnih letih.

V nedeljo, 11. junija, je bil za svetnika proglašen blaženi Vincenc Marija Strambi, škof spoznavalec.

Uspehi švicarskih kapucinov

Otoki Seichelles, ki ležijo severovzhodno od Madagaskarja in ki tvorijo eno izmed številnih britanskih kolonij, so po zaslugi švicarskih kapucinov postali skoraj popolnoma katoliški: od 29 tisoč prebivalcev je okoli 24 tisoč katoličanov.

Ob petletnici slovenske radijske postaje v Trstu

Slovenska radijska postaja v Trstu praznuje te dni pet let svojega delovanja. V tem času je opravila delo, ki mora zanimati vsakega Slovenca. Naravno je, da tudi časnikarji ne moremo pustiti, da bi šel ta, za tržaške Slovence pomemben dogodek neopazno mimo nas.

Kot poslušalci poznamo program tržaške postaje. Marsikateri oddaji prisluhnemo, v zabavo ali pouk. Toda malo kdo se zaveda, da obstaja v teh sporedih nek cilj in neka smoterna ureditev posameznih sestavnih delov v organično celoto, ki je zmogla nuditi vsakemu okusu svoje. Spored sam, ki se lagodno odvija iz dneva v dan, ne privede poslušalca nikdar na misel, kako ogromno umsko delo se skriva za temi lagodno podanimi predavanji, igrami, itd. Kot časnikarji se tega dobro zavedamo, zato bi hoteli našim čitateljem nekoliko osvetliti to nepozabno območje.

Ko se je pred dnevi naš urednik oglašil v uradih slovenske radijske postaje, z željo po podatkih in pojasnilih, se je čeprav soroden v posklicu, nemalo začudil, ko je videl v vseh podrobnostih vso zahtevnost radijskega dela.

Izvedel je na primer, da je postaja oddala v zadnjih petih letih približno 3000 raznovrstnih predavanj iz najrazličnejših strok od katerih se vsebinsko nitje dve ne krijeta. Izurjeni prevajalec potrebuje za prevod četrturtega predavanja dobri dve uri, in seveda mora imeti strokovno znanje v panogi, ki jo prevaja. To pomeni 6000 ur dela, oziroma zmogljivost enega človeka v treh letih.

Naštete številke napravijo globok vtis. Vaš urednik je bil prepričan, da je vsako nadaljnje presenečenje izključeno. Pa je nanesel pogovor na slušne igre. Poslušalec pričakuje vsak teden novo serijo slušnih iger. To se mu zdi samo ob sebi umevno. Pa si oglejmo sezono dobro zasedenega dramskega poklenega gledališča z največ 14. premierami in primerjajmo to s 40. dramskimj premierami iz domače in svetovne književnosti

in poleg tega še s 150. vprizoritvami drugih slušnih iger. Spoznali bomo, kako ogromno delo opravlja skupina požitvovalnih ljudi.

To sta dva nazorna primera, pri katerih pa se sporedi ne končajo. Isto velja za vse druge številne oddaje.

Tako lahko ob petletnici postaje ugotovimo, da je svoj namen dosegla. Naše mnenje je, da je popularnost postaje bistveno potrebna. Zavrtite gumb radijskega sprejemnika na tržaško radijsko postajo ob urah, ko oddajajo glasbo po željah, pa boste imeli potrđilo, kako topel je stik med postajo in poslušalci.

Zavedamo se, kakšnega ogromnega kulturnega in narodnega pomena je delo, ki ga je postaja opravila v teh letih.

Njena slovenska beseda, v prijetni in okusno izbrani obliki, doživlja dan za dnem toplejši sprejem med Slovenci, blizu in daleč. Če so kje že pozabljali nanjo, gre zasluga v pretežni meri radijski postaji, da je ta beseda zopet prišla do veljave. Če je kje usihala narodna zavest, je bil radio vzpodbuda, da je spet oživela.

Predaleč bi prišli, če bi hoteli še naprej navajati vse delo in sadove postaje. Dosedanji uspehi so nam jamstvo za bodočnost.

Izpitni na goriških srednjih šolah

Na slov. srednjih šolah v Gorici se bodo vsi izpiti — razen obeh matur — pričeli 16. t. m. in sicer: sprejemni izpiti v I. razr. nižje srednje šole ob 9. uri;

vsil ostali izpiti pa ob 8.30.

Vrstni red izpiti je objavljen na razglasni deski vsake šole.

Obe maturi (licejska in učiteljska) se pričeta 3. julija ob 8.30. Pri vsakem izpitu naj bodo dijaki vsaj 10 minut pred pričetkom izpita na šoli; zamudniki ne bodo pripuščeni k izpitu. S seboj naj prinesejo le pero, ker dobijo papir in črnilo na šoli.

GOSPODARSTVO

Zapadno-evropski „pool“ jekla in premoga

Beseda »pool« (izgovori »pul«) je angleška in pomeni v prvotnem smislu »močvirje«, pomeni pa tudi »gospodarsko sodelovanje«, »skupno podjetje«. Ta smisel moramo dati besedi »pool«, če govorimo o ameriško-kanadskem žitnem pulu ali pa sedaj o zahodnoevropskem pulu jekla in premoga.

Jeklo in premog sta bila do nedavna edini podlagi za vsako težko industrijo. Kdor je imel ti dve surovini, je lahko izdeloval velike stroje, pa tudi topove in druge potrebščine, ki se rabijo v dobi miru in v vojni.

Danes je potrebno tudi »tekoče zlato«, kakor nekateri imenujejo petrolej, ker brez bencina za enkrat še ni zračnega prometa. Pri tem pa ne smemo pozabiti, da se iz premoga lahko napravi tudi bencin; saj so ga Nemci v dobi vojne pridobivali v glavnem iz premoga.

FRANCOSKO-NEMŠKI SPOR

V zgodovini zadnjih 80 let ugotovimo, da so bile med Francijo in Nemčijo 3 zelo krvave vojne, in sicer l. 1870-71, 1914-18 in 1939-45. Obe sta se borili za prvo vlogo na kontinentalni Evropi. Obe sta razvijali močno vojno industrijo. Med obema je bilo stalno sovražstvo.

Danes pa vidita obe državi, da je medsebojno sovražstvo ošibilo obe in medtem so nastali drugi orjaki, ki danes govorijo prvo besedo. To so predvsem sovjetska Rusija s svojimi sateliti in ZDA (Združene države Amerike). Tretji orjak, četudi šibkejši, je Anglija s svojimi kolonijami in priključenimi državami (commonwealth). Anglija je v evropski politiki že nad 200 let vedno v nasprotju z najmočnejšo državo v Evropi. Francija in posebno poražena Nemčija po zadnji vojni nista mnogo pomenili.

Ze davno so bili mnogi francoski in nemški odličniki mnenja, da jih sovražstvo samo šibi, dočim bi sodelovanje med Francijo in Nemčijo napravilo obe državi močni. Odpraviti pa je treba vzroke sporov in nesoglasja. Teh pa je dovolj. Težko pozabijo Francozi veliko vojno odškodnino, ki so jo morali plačati po izgubljeni vojni 1870-71. Še težje pozabijo zločinska krvoprelitja, ki so jih zagrešili v Franciji nemški okupatorji med zadnjo vojno, ko je izgubilo življenje na tisoče večinoma mladih Francozov. Potem pa spor za Alzacijo in Lotaringijo, kjer je mnogo premoga in železa: Leta 1871, so ju iztrgalj Nemci Francozom, l. 1918 Francozi Nemcem, l. 1940 ju je

Hitler priključil »za vse večne čase« v velikonemški rajh, danes ju imajo Francozi, ki imajo zasedeno tudi na premogu prebogato Saarsko kotlino, kjer pa bivajo sami Nemci. Ta Saarska kotlina bi bila zopet sporno jabolko med Francijo in Nemčijo.

FRANCOSKO-NEMŠKI SPORA ZUM

Rešitev je našel Alzacian Schuman (izgovori Šimán), ki je danes francoski zunanji minister, a že po imenu se vidi, da je v njem tudi nemška kri. On si je usvojil predlog »Monnet«, ki ga je izdelal strokovnjak istega imena. Ta predlog je šel za tem, da se združita obe težki industriji, nemška in francoska, da se ustvari »pool« francoskonemškega jekla in premoga. Vodja zapadne Nemčije Adenauer je predlog z veseljem sprejel, to pa predvsem iz dveh razlogov: Na ta način pride zopet do besede poražena, osvražena in prezirana Nemčija, poleg tega pa mora biti kot katoličan za mirno sožitje in sodelovanje med narodi. Jasno je, da je Adenauer kot pristjen in uviden Nemec, videl v tem sodelovanju zopeten dvig nemškega gospodarstva in s tem ugleda in moči Nemčije. Schuman in Adenauer sta upravičeno mnenja, da se bodo rešile in izginile tudi vse ostale sporne točke, če bo med obema državama čim tesnejše gospodarsko sodelovanje.

K francosko-nemškemu dogovoru so pristopile takoj države Beneluksa (Belgija, Nizozemska in Luksemburg) ter Italija. Tako je bil ostvarjen zapadno-evropski »pool« jekla in premoga. Države Beneluksa imajo mnogo težke industrije in bogata ležišča železa in premoga. Italija je sicer zelo uboga na omenjenih dveh surovinah, ima pa zato zelo razvito mehanično industrijo, ki rabi mnogo jekla in premoga. Italija upa, da bo lažje in cenejše prišla do potrebnih surovin, če sodeluje.

(Nadaljevanje)

Muhe širijo boleznj

Muhe širijo boleznj med ljudmi in živalmi in zato jim bi morali napovedati neizprosno boj. DDT za pršenje ali za škropljenje uniči muhe in njih zalego, zato bi morali s tem sredstvom razkužiti človeška bivališča in hleve. DDT pa ne uniči samo muh, temveč tudi molje, ščurke, uši, bolhe in stenice. Torej...

D O P I S I

Bazovica

Morda se komu zdi, da Bazovica spi, ker ni nobenega dopisa od nas, pa ni res, samo skromni smo. Sedaj vam bom pa vkljub naši skromnosti povedal, kako smo preživeli mesec maj.

ŠMARNICE: Šmarnično pobožnost smo imeli v poznih večernih urah. Udeležba je bila zadovoljiva, ne samo prve dni in zadnji dan, ampak ves čas. Marijin oltar je bil vedno lepo okrašen s svežim cvetjem. Dekleta, ki so skrbela za oltar, zaslužijo vso pohvalo. Vsak večer so bile šmarnice tudi na dveh podružnih cerkvah, na Padričah in v Grospadi. Šmarnice so pokazale, da hrani v svojih srcih še veliko ljudi ljubezen do Marije. Marija pa naj jo poživi, tudi v tistih srcih, kjer ta ljubezen morda ugaša.

ROMANJE NA BARBANO: V terek po Binkoštih so naši otroci poromali k Mariji na Barbano. Ravno 70 se jih je nabralo v velikem avtobusu. Ko smo prišli v Gradež, so nekateri malo s strahom gledali na otok in na morje, ki je vmes. V motornem čolnu je strah kmalu minil. Po opravljeni pobožnosti v cerkvi so otroci pretaknili ves otok. Z visokega zvonika so gledali nazaj proti domu. Popoldne so bile še večernice in kar težko smo odhajali. Prehitro je minilo. Spotoma smo se ustavili še v Gradežu, kjer so šli nekateri pogledat, če je morska voda res mokra in slana. Oglejska cerkev nas je zadržala nad eno uro. V mraku smo se vrnili domov nekoliko utrujeni, a zelo zadovoljni.

BIRMA: Sedaj pa se bliža dan svete birme, ki je za slovenske otroke vsako leto na praznik sv. Petra v cerkvi sv. Antona v Trstu. Naši otroci se že pripravljajo na ta svoj lep praznik in bodo šli vsi skupno na praznik sv. Petra k birmi. Upamo, da se nas bo zbralo veliko v prostorni cerkvi sv. Antona.

Lahko ste se prepričali, da ne spimo, ampak da smo res samo skromni in ponižni. Seveda, če je kdo hudošen, nam bo podtikal, da smo leni za pisanje.

Barkovlje

Naša župnija je doživela v zadnjem tednu izredne slovesnosti. V tridnevni pripravi na prihod nebeške Romariče smo imeli prvo sv. obhajilo. Kako pobožno in disciplinirano so pristopali ti naši mali angelček prvič k mizi Gospodovi. Solze veselja so tekle po licih staršev, gledajočih svoje nedolžne otroke prvič v objemu svojega Odrašenika. Popoldan istega dne je bila v župnijski dvorani lepa prireditev v čast prvoobhajancem.

Ze več dni pred prihodom Marije misijonarke so naše dobre Barkovljanke pletle vence. Naša cerkev je bila v teh dneh tako okrašena kakor pomladanski rožni vrt. Pa tudi svoja srca smo ohranili z milostjo.

V terek 6. t. m. ob 10. zvečer smo na meji župnije sprejeli kip nebeške Matere. Po sprejemnem pozdravu v obeh jezikih, smo med petjem in molitvijo spremili Marijino podobo proti cerkvi, kjer je bila za naše vernike polnočna sv. maša z pridigo in skupnim sv. obhajilom. Majhno nesoglasje prvega večera je bilo kmalu urejeno in smo v naslednjih dneh postali popolnoma enakopravni.

Nepozaben je bil obisk Marijin v tovarnah, kjer so tudi naše mladence po ustih misijonarja slišale besede Marije delavke.

Tudi naša slov. šolska mladina pod nadzorstvom učiteljstva se je udeležila v sredo ob 9. in pol sv. maše in pridige. — Višek vseh teh krasnih dni pa je bil sv. križev pot z Marijo v sredo zvečer od 8. do 12. Hvaležni smo g. misijonarju Vidmarju za prelepe in v srce segajoče premišljevanje pri vsaki postaji ter za vodstvo petja pri mikrofonu. Končno so bili pri Mariji naši dojenčki skupno z drugimi otroci in materami, da se njej posvetijo in ji skupaj s cvetjem in željami poklonijo svoja nedolžna mlada srca.

Prišel je trenutek slovesa. Med petjem in molitvijo smo spremili mrazsko Zvezdo tja d. svetilnik, kjer se je poslovil od Matere msgr. Kramarič. Marija je svetilnik, ki je prinesel Luč na ta svet. Kakor meče svetilnik svoje žarke preko Barkovelj, tako naj Marija razsvetljuje pot dobrim; tiste pa, ki tavajo v temi, naj pripelje nazaj k pravi Luči.

dajočih svoje nedolžne otroke prvič v objemu svojega Odrašenika. Popoldan istega dne je bila v župnijski dvorani lepa prireditev v čast prvoobhajancem.

Ze več dni pred prihodom Marije misijonarke so naše dobre Barkovljanke pletle vence. Naša cerkev je bila v teh dneh tako okrašena kakor pomladanski rožni vrt. Pa tudi svoja srca smo ohranili z milostjo.

V terek 6. t. m. ob 10. zvečer smo na meji župnije sprejeli kip nebeške Matere. Po sprejemnem pozdravu v obeh jezikih, smo med petjem in molitvijo spremili Marijino podobo proti cerkvi, kjer je bila za naše vernike polnočna sv. maša z pridigo in skupnim sv. obhajilom. Majhno nesoglasje prvega večera je bilo kmalu urejeno in smo v naslednjih dneh postali popolnoma enakopravni.

Nepozaben je bil obisk Marijin v tovarnah, kjer so tudi naše mladence po ustih misijonarja slišale besede Marije delavke.

Tudi naša slov. šolska mladina pod nadzorstvom učiteljstva se je udeležila v sredo ob 9. in pol sv. maše in pridige. — Višek vseh teh krasnih dni pa je bil sv. križev pot z Marijo v sredo zvečer od 8. do 12. Hvaležni smo g. misijonarju Vidmarju za prelepe in v srce segajoče premišljevanje pri vsaki postaji ter za vodstvo petja pri mikrofonu. Končno so bili pri Mariji naši dojenčki skupno z drugimi otroci in materami, da se njej posvetijo in ji skupaj s cvetjem in željami poklonijo svoja nedolžna mlada srca.

Prišel je trenutek slovesa. Med petjem in molitvijo smo spremili mrazsko Zvezdo tja d. svetilnik, kjer se je poslovil od Matere msgr. Kramarič. Marija je svetilnik, ki je prinesel Luč na ta svet. Kakor meče svetilnik svoje žarke preko Barkovelj, tako naj Marija razsvetljuje pot dobrim; tiste pa, ki tavajo v temi, naj pripelje nazaj k pravi Luči.

Doberdob

Pa bo spet kaj novega tudi v Doberdobu. Ljudje, ki jim niti praznik Svetega Rešnjega Telesa ni več svet, so nam nameravali pokvariti ta praznik z javnim plesom. To nesramnost so drago plačali. Ko je č. g. župnik povedal, da bo zaradi plesa tako velik in svet praznik brez slovesne svete maše in tudi brez procesije, se je vsa vas dvignila v enodusen protest proti skrunilec praznika in proti občini, ki je dala dovoljenje ter zahtevala pri javni oblasti, da se občinsko in kvesturno

dovoljenje za ples takoj prekličje in praznik lahko praznuje z vso slovesnostjo. Vsa čast Doberdobem, ki so se tako enoglasno postavili na stran Cerkve in Boga ter so dosegli, kar so zahtevali.

Imeli smo zelo lep praznik. Zjutraj pri sv. maši smo imeli prvo sveto obhajilo, katerega je pobožno prejelo trinajst otrok; po sv. maši so imeli v župnišču skupni zajtrk, po polne pa skupno slikanje in spet v župnišču predvajanje filma »Narajana«, ob katerem so mnogi iz ganotja jokali. Druga sv. maša in procesija, se je vršila prav demonstrativno-slovesno, kjer so se lepo izkazali naši pevci in naša godba. Vsem lepa hvala, da so dali Bogu kar je bilo božjega in pogumno branili pravico in čast božjo!

Eno vprašanje bi pa naslovili ob tej priliki na višje civilne in šolske oblasti: kako da občina v Doberdobu razpolaga tako samovoljno s šolskim dvoriščem, da ga daje tujcem v rabo za javne plesce in da morajo učitelji in šolski otroci naslednje dni po plesu stopati v šolsko poslopje preko »sbrjarja«? Je to vzgojno za šolsko mladino?

Pa še drugič kaj zanimivega.

Rojan

Iz Rojana ni v zadnjem letu Katoliški glas prinesel nobene novice. Radi bi tudi sedaj molčali, a slovenski verniki bi bili gotovo užaljeni, če ne bi tudi v teh skromnih vrsticah našlo vsaj nekaj odmeva veljko zmagovalavje, ki ga je Marija romariča doživela v tej župniji v začetku preteklega tedna.

Rojanska župnija se res ne more ponašati predvsem z velikanskimi manifestacijami ob priliki Marijinega romanja. Saj je prvi večer ostala na primer župna cerkev brez luči, ker se je vnela bližnja električna kabina in to najbrž zaradi prenape-tosti. Lahko smo pa veseli, ker smo videli s kako pobožnostjo in vztrajnostjo so v treh dneh verniki prihajali v cerkev in čistili nebeško Mater v obeh jezikih. Koliko nepoznanih obrazov smo v teh dneh opazili pri spovednicah in pri obhajilni mizi! Bog bodi zahvaljen!

Slovenskim vernikom ostane gotovo v nepozabnem spominu Marijina pot od župne cerkve tja gor v vasico Piščanci, ki leži visoko pod openskim obeliskom. Ta pot — križev pot (pridigal je s svojo preprosto, a globoko občutečo besedo g. Stanko Zorko), je trajala tri dolge ure. V Piščance smo kip peljali, nazaj grede so pa kip nosili fantje in moške, ki so med seboj kar tekmovali. Doživeli smo to pot, a opisati jo je težko. Sprejem, ki ga je pripravila v tako kratkem času predvsem vasica Piščanci, je bilo gotovo nekaj presenetljivega. S kakim veseljem so li pevke, ki so prepevale

BOSTJAN FRANKO:

Zadnji dnevi velikega mučenika

POVEST IZ MISIJONSKEGA DELOVANJA V SEVERNI AMERIKI

»Kdo moti mojo samoto,« je zaklical osorno in njegova suha postava se je stresla.

»Ali uho gromovnika Fernana, gospodarja rečnih brzic, ne pozna več Chionatovega klica?«

Hreščede se je zopet razlegel jastrebov krik in kmalu je stopil Chionata na skrajen otokov pomol, samo nekaj metrov oddaljen od skalnatega gradu belega moža.

»Kako sem mogel misliti na svojega rdečega brata, ker sem mislil, da je z Ondessonkom in Timankom pri Algonkincih?«

Beli mož je hitro odšel v gozd, stopil po stopnicah, ki so bile v skalo vsekane, k bobnečim valovom

in odvezal s stene dve ozki deski. Nato jih je z močno roko porinil proti skalnati čeri, kjer jih je Chionata pritrdil, da nista mogli zdrsniti, in za nekaj trenutkov sta si oba moža gledala v oči. Skupno sta potegnili deski nazaj, jih pritrdila na prostor in odšla v gozd.

Gospod rdečih brzic je poznal indijanske navade. Hitro je usmeril svoje korake proti okorno zgrajeni koči, pred katero se je razprostirala do skalne stene majhna trata. Nanesel je dračja in panjev na prostor za ogenj, pritrdil velik kos jelenovega stegna na železen drog, ki je ležal na dveh lesenih vilicah nad ognjiščem, in ukresal ogenj. Plamen se je kmalu začel viti skozi pokajoče, suho dračje in objel postem ves lesen kup.

Indijanec se ni zmenil za Fernanovo početje. Vsedel se je na parobek, ki je stal pred kočo, in srepo strmel v ogenj. Zdelo se je, da sploh ni opazil priprav, ki jih je delal beli. Ko pa je stala pred njim dišeča peščena s koruznim kruhom in vrčem

svče vode, je začel hlastno, da, požrešno jesti. Gromovnik Fernan je prijazno gledal svojega gosta in le počasi užival košček za koščkom, da bi ta ne bil prikrajšan. Potem se mu je približal in dasiravno je slutil, kaj se je zgodilo, je vendar mirno vprašal: »Čelo mojega brata je oblačno; kaj je napolnilo njegovo dušo z žalostjo?«

»Irokezi so ujeli Timanka.«

Gromovnik je povsili glavo. »In Ondessonk?«

»Delj usodo s Chionatovim ponosom in nađo.«

»Kateri irokeški rod se je predrznil prodreti do Ottawe?«

»Medvedje, najhujši sovražniki Huroncev in njihovih belih prijateljev.«

»Za to se bo tolpa pokorila, kakor resnično sem gromovnik Fernan. Pripoveduj, Chionata.«

Indijanec je opisal v kratkih stavkih dogodke usodnega večera. On da se je z največjo silo rešil na breg. »Štiri dni in štiri noči,« je zaključil, »je potoval Chionata; svojim ustom

ni privoščil jedi in svojemu telesu ne počitka. Sedaj ve prijatelj Huroncev, kaj teži dušo rdečega moža.«

Sonce je bilo že davno zašlo. Šum meč veter je vlekel skozi smrekove vrhove in plameni so se izgubljali z ognjišča v temno noč. Mož sta vstala in šla na rob skalne stene. Mesečina je veličastno padala na zemljo in srebrila vodne pene in žareče zvezde so se videle čudovito blizu in jasno; zdelo se je, da se zibljejo na valovih.

»Ali je Chionata izsledil, kam so šli Irokezi?«

»Pač je splezal na najvišja drevesa, ki jih je videl, a samo enkrat je njegovo oko mislilo, da vidi v daljavi dim taborskih ognjev. Bilo je proti sončnemu vzhodu, odkoder prihajajo naši beli prijatelji.«

»Beli medved je hotel skleniti mir. Ali je hotel napasti čolne, ki gredo iz Quebeca k nam po reki navzgor?«

»Gospod rečnih brzic, ali so tvoji prijatelji še vedno v daljnem taboru

belih, kjer stoje velike grmeče cevi.«

»Da, žalibog.«

»Potem Chionata ne bo več videl Timanka in Ondessonk bo umrl na gmadi.«

Beseda se je belemu možu zajedla v dušo. »Chionata, ali dvomiš nad svojim bratom?«

Indijanec je odklonilno zamahnil z roko in zamajal žalostno z glavo. »Irokezov je sto, midva sva pa sama.«

Položaj obeh mož se je zdel resnično obupen. Kje in kako naj se začne resilno podjetje? Ali so Irokezi odvedli ujetnika s sabo, ali so ju poslali v Andagaron, glavno vas Belega medveda? Po katerih pokrajinah se sedaj klatijo zakleti sovražniki Huroncev? Kje so ostali Algonkinci? Ali morebiti čakajo na dogovorjenem kraju na duhovnika?

Francoski plemič in vojak, ki je prišel na divji kanadski zapad iz navdušenja za domovino in za razširjenje Kristusove vere, je večkrat odločno udaril z ного ob skalo. Ah, kako je v tem trenutku obžaloval

ves večer in še pozneje pri polnočni, zapele tam gor visoko Marijino pesem: Zmagala si...!

Ali naj ostane ta Marijina pot samo spomin? Ali ne bi bilo lepo, če bi ob obletnici tega dogodka spremljali tja v Piščance drugi Marijin kip, ki naj bi ostal tam gor v primerni mali kapelici? Naj Marija pomaga, da bo ta misel našla odziv pri vernikih rojanske župnije.

Dolina

V naši Dolini je vroče kot v kotlu. Čeprav na hribu in je — kot pravijo zemljemerci za par metrov više nad morjem kot sosednje Mačkolje, vendar čutimo vročino kakor vi tam ob obrežju. Le kadar se prismeje v našo dvorano preljudi Pavliha, pozabimo na mrz in vročino. Te vesele lutke, koliko lepih uric smo že preživeli ob njih! Najlepša predstava je bila: »Vražiček v steklenici«. — Procesije: tam pred dvajsetimi leti so bile v naši starodavni župniji velike prošnje procesije. Sedaj so že zato manjše, ker je župnija presekana kar z dvema mejama. Kljub temu smo se opogumili in šli po nekdanji stari navadi dan pred Vnebohodom

iz Doljne na Prebeneg. Okrog 150 nas je bilo. Pred svojo vasjo so nas čakali s križem Prebenežani in tako smo prav lepo zaključili križev procesijo Sv. R. Telesa. Zlasti šolarji so se zelo potrudili in proti svoji navadi pobožno spremljali evharističnega Kralja. Ob tej priliki je zopet nastopil naš mladinski zbor, okrog 30 mladih pevcev, ki so za svoja leta kar lepo dvoglasno zapeli. Ko se tako počasi stvari postavljajo v stari tir, zna kakšen mož zanimivo povedati, da se nobena juha ne je tako vroča kakor se skuha... Za dvajset družin ostane najlepši domači praznik prvo sveto obhajilo, ki smo ga imeli na Sv. Trojico. Kakor lansko leto tako je tudi letošnji prvoobhajilni dan prelep dogodek v župniji. Škoda je le, da bodo morali iti nekateri prvoobhajanci zaradi zaslepljenih staršev v komunistične kolonije. Da bi pravočasno spoznali svoj zmoti! — Kakor mnogi veste, imamo ob nedeljah zvečer kino na prostem. Tudi filmi so prvovrstni. Ob vročih poletnih večerih je ta zabava prav lepa in tudi koristna. Še vi pridite!

Tržaško semenišče

Dela pri novem tržaškem semenišču prav dobro napredujejo. Z novim šolskim letom se bo začelo v tej velikanski stavbi življenje tržaških semeniščnikov, ki sedaj po različnih semeniščih čakajo na ta svoj novi dom.

V nedeljo je tržaški g. škof blagoslovil temeljni kamen semeniške cerkve, ki bo stala zraven glavne semeniške stavbe. Cerkev bo posvečena Brezmadežni.

Sv. Just v Trstu

V zadnjih mesecih so v stolnici sv. Justa dovršili precejšnja dela. Prenovili so predvsem mozaiki v stranskih kapelicah Dne 4. junija je g. škof posvetil oltar Najsvetejšega. Ta novi oltar nadomešča starega, ki so ga odstranili, in je bolj v skladu s slogom kapelice, v kateri stoji.

† Karol Anton Kregar

V četrtek 8. junija je umrl v Ljubljani Karel Anton Kregar. Po kojniki je v letih po prvi svetovni vojni dejavno posegal v slovensko gospodarsko življenje in imel stike s slovenskim gospodarstveniki v Gorici in na Tržaškem. Deloval je v katoliških političnih in strokovnih organizacijah.

Značajnemu možu ohranimo lep spomin!

Za praznik Srca Jezusovega pri Sv. Ivanu v Gorici

V cerkvi sv. Ivana v Gorici bo v četrtek, petek in soboto zjutraj ob 5 in pol sv. maša pred izpostavljenim sv. Rešnjim Telesom, nato govor. Iste dni ob 8 zvečer bo govor ter pete listanje Srca Jezusovega. Vse dni bo druga sv. maša ob 7. V petek bo tudi celodnevno čiščenje sv. R. T. Zato bodo ta dan sv. maše tudi ob 8. in 9. uri. Sklep pobožnosti bo v nedeljo zvečer s pridigo ob 8. uri, zahvalno pesmijo, blagoslovom ter darovanjem za cerkvene potrebe kakor vsako leto.

Kongres bersaljerjev v Gorici

V nedeljo se je vršil v Gorici z veliko slovesnostjo kongres bersaljerjev. Po mestu je bilo precej zastav in Grad zvečer umetno razsvetljen.

Duhovne vaje za dekleta in žene

bodo v Gorici pri čč. ursulinkah od 22. do 26. julija. Vzdrževalna je L. 1.500. Priglasite se čimprej.

Dobili smo toplomer katoliške zavednosti in delavnosti

Ta toplomer je Svetovna duhovna križarska vojska, o kateri govori knjižica »V duhovno svetovno križarsko vojsko. Dobite jo za 15 lir

pri vseh gg. župnikih. Na koncu knjižice dobite tudi protestno izjavo proti nasilju in vojni, ki jo boste podpisali in po svojem g. župniku in škofijstvu poslali na Organizacijo združenih narodov. Za to ogromno duhovno podjetje dela okrog 30 milijonov članov Marijinih družb in Apostolstva molitve. Gre torej za armado Srca Jezusovega in Srca Marijinega. — Kdor želi več izvodov omenjene knjižice in na posebnem listu tiskane izjave (cena L. 1.50), naj piše v stolno župnišče v Gorici.

PONOVILO JO BOMO...

Kaj pa? Igro »IZGUBLJENA MARTA« je vse občinstvo pri prvi predstavi spremljalo z velikim zanimanjem in zadovoljstvom. Na nekaterih mestih je dramatični potek igre precej težak in zahteva marsikatera vloga že kar izšolane igravke. Dijačkinje so se v svoje vloge dobro vživele in pokazale nekatere pravi igralski talent. Tri težje vloge so podale gospodične, ki se na odru že dalj časa umetniško uveljavljajo.

Predstavo bomo ponovili ZOPET V MARIJINEM DOMU V TOREK, 20. junija OB 7h ZVEČER. Pridite, ne bo vam žal!

Zavezniška javna čitalnica v Trstu

V ulici Trento št. 2 je nameščena zavezniška čitalnica, ki so jo ustanovili angleški ter ameriški kulturni predstavniki v okviru načrta za med-

narodno izmenjavo poročil o kulturnem, vzgojnem in znanstvenem delovanju.

Zavezniška čitalnica je odprta vsak dan razen nedelj od 10. do 13. ure dopoldne ter od 15.30 do 20.30 ure popoldne.

MLADINSKI ŠPORT

V nedeljo je gostovala v Štandrežu nogometna skupina goriškega Sirotišča. Tekmo je sicer izgubila z visoko razliko (0:7), vendar smo gledali s simpatijo na njene »komaj za ped visoke« igralce, ki so se moško in prikupno borili do konca. Najboljši vtis so zapustili zlasti nekateri naš padalci.

Vsled tehnične premoči so štandreški dijaki nemoteno gospodarili, toda kljub polni malhi niso z igro popolnoma zadovoljili. Točnega podajanja in obvladanja žoge napadalcem še ne poznajo... Izvrstna pa je bila obramba, ki je sijajno razdirala redke nasprotnikove naskoke. Trikrat je žoga obsedela v sirotiški mreži v prvem polčasu, štirikrat pa v drugem. Padli sta tudi dve enajstki v korist štandreške ekipe.

* * * Prijateljska srečanja med »junior res«:

Doberdob - Štandrež : 3 : 2
Štandrež - Doberdob : 2 : 1

Odgovorni urednik: Stanko Stančič
Tiska tiskarna Budin v Gorici

NOVICE

Procesija sv. Rešnjega Telesa v Gorici

se je razvila iz stolnice ob 7.30 zvečer. Udeležba vernikov je bila velika, a še več je bilo gledalcev ob cestah. Za nebom so šle vse vrhovne državne, pokrajinske in občinske oblasti. Sklep procesije se je vršil na Travniku z lepim govorom prevz. g. nadškofa in blagoslovom.

Procesija sv. Rešnjega Telesa v Trstu

Tržaško mesto doživlja od velike noči naprej veličastno slavje Marijinega romanja. Pa tudi procesija sv. Rešnjega Telesa je bila letos nekaj veličastnega. Pravijo, da Trst ni videl v povojnih časih take procesije, ki je imela svoj zaključek na trgu pred stolnico.

Župnik Špacapan zapustil bolnico

Č. g. župnik Špacapan je z dovoljenjem zdravnikov zapustil bolnišnico in odšel na svoj dom v Podgoro. Naj mu Bog vrne kmalu popolno zdravje! — Tudi č. g. stolni vikar Tunj je po prestani operaciji zopet nastopil službeno mesto.

Pojava krompirjevega hrošča v naši deželi

Prejšnji teden so prvič opazili na krompirjevih nasadih na Oslavju

krompirjevega hrošča. Ker je ta hrošč strašen uničevalec krompirja, naj kmetje pazijo na krompir in kjerkoli tega hrošča izsledijo, naj takoj javijo Nadzorstvu za kmetijsvo v Gorici. Le tako bo moči omejiti grozečo nevarnost.

Beg iz deželne umobolnice

Iz goriške deželne umobolnice je pobegnil v Jugoslavijo Rudolf Rijavec iz Solkana. V bolnici se je nahajal že tri leta. Ker je bil mirnega značaja, so ga zaposlili pri kmečkem delu. Tu je preskočil mrežo in se seveda takoj znašel v Jugoslaviji.

Ponesrečen beg

Blizu Caprive je srečno preskočil obmejno žico jugoslovanski častnik s svojim slugom. Ko je jugoslovanska obmejna straža to opazila, je začela streljati. Častnik je bil na italijanskih tleh zadet in je padel. Sluga pa je zdrav odnesel pete. Jugoslovanska straža je potem z italijanskih tal naglo odvedla ranjenega častnika nazaj čez žico.

Most v Stračicah zaprt

Zaradi nevarnosti je bil te dni zaprt lesen most, ki vodi iz Gorice v Podgoro. Treba bo pač hitrega popravila, kajti delavstvo, ki hodi v tovarno, ne bo moglo dolgo časa čakati na ta most.

premišljeno počastnost uradnikov v Quebecu. Pomladi je poslal vse svoje spremljevalce — dvajset po številu — tja, da bi dosegli graditev novih utrd in z združenimi močmi vse potrebno pripravili. Sam je ostal na skalnem gradu, da bi obdržal stik s Huronci in opazoval gibanje Irokezov. Sedaj pa je bilo poletje, toda o njegovih ljudeh ni bilo ne duha ne sluha. Če bi jih sedaj mel pri sebi!

Toda same želje niso nič pomagale v tem trenutku. Treba je bilo delati.

Indijanec je osuplo pogledal gromovnika, ko je ta nenadoma odšel proti koči. Kmalu pa se je vrnil s kosom belega papirja, sedel k ognju in risal nanj različna znamenja.

»Tako bodi, Chionata,« je rekel in mu pokazal papir. »Ko izgine zadnja zvezda, pojdeva k reki Ottawa, kjer so sovražniki zajeli Ondessonka in Timanka. Morebiti nama bo Veliki duh pokazal pravo sled. Ko se moji ljudje vrnejo, bodo brali

ta list in vedeli, kam sva šla. Če bodo pa srečali medpotoma naše sovražnike, jim bodo zaprlj pot v Andagaron. Ako se jim to ne posreči, ali ako ne bodo trčili obnje, morajo takoj odrinuti v deželo Irokezov, kajti tja bova midva namerila svoje korake. Ali je moj rdeči brat zadovoljen?«

»Gromovnik Fernan govori do bro,« je odgovoril Indijanec. Pokazal je na ognjišče, kjer so ugasnile zadnje iskre. »Tako je ugasnilo upanje v moji duši; sedaj pa zopet žari kot zvezde na nebu. To so storile besede mojega brata.«

»Ne, to je bil Manitu. Velik duh. On naj naju pokrepa to noč in nam pokaže pravo pot.«

Stopila sta v kočo in razgrnila mehke kože. Potem sta se zleknila h kratkemu počitku.

Ko so drevesni vrhovi zašumeli v prvem jutranjem vetriču, sta bila oba moza pripravljena za na pot. Gromovnik Fernan je držal v roki dolgocevnno puško. Na hrbtu je imel

usnjato vrečo s soljo in majhno zalogo živca. Indijanec se je oborožil z izvrstnim lokom. Na dolgih jermnih, ki jih je vrgel čez ramo, je nosil puščice in štiri dolga, tanka, močna vesla.

Tiho sta stopala po stopnicah k razburkanj vodi. Porinila sta deski na skalnat pomol. Ko sta dospela na drugi breg, sta vzela deski s sabo, jih odnesla pod košato, orjaško drevo in jih skrila v nalašč zato prirejen jarek, ki sta ga pokrila z mahom in kamenjem. Nato je splezal Huronec na drevo, čigar notranjost so viharji stoletij izvotlili in potegnili ven majhen čoln iz drevesnega lubja. Skrbno ga je spustil na tla in ko je Fernan čoln odvezal, je potegnul vrv k sebi in jo skrnil v izdolbini. Skupno sta nesla čoln na vodo, položila vanj orožje in zaloge, se vkrcala in se odpeljala v žaru jutranjega sonca v tiho samoto.

Čez šest dni sta se sklanjala Chionata in beli mož čez ono mesto ob reki Ottawa, ki je pilo misijonarje

vo kri. Ujetnika pa sta bila daleč, daleč proč; dolga pot trpljenja je ležala za njima.

5. V ANDAGARONU

Huangovo povelje, naj odpeljejo Timanka in misijonarja v največjo vas Medvedov, je navdalo Timanka z globoko jezo. Vedel je, da ga bodo zasmehovali hromi starci, ki ne morejo več v boj, da se bodo norčevali z njim krvoločne ženske in da se bodo igrali z njim predrznj otroci. Kako ga bodo ponižali! In duhovnik v tej družbi! — Huang, Timanko ti ne bo tega nikdar odpustil!

Timanko je korakal z mračnim obrazom naprej. Pot je peljala sedaj skozi visoke, resne smrekove gozde, ki so si šumljali doživljaje stoletij, potem skozi neurejene vrste mladih, krepko poganjajočih debel, ki so obžarjena od sonca izpiravala prijetne dišave, po sočno zelenih dolinskih travnikih, in še preko

gozdnatih holmov, s čijih vrhov se je videl odsev sonca v daljni Ottawi.

»Če bi bil sam,« si je Huronec vedno ponavljal, »bi me Irokezi ne spravili niti za korak naprej. Toda estati moram pri Ondessonku in ga varovati. Morebiti pa prežita Chionata in gromovnik Fernan ob našem potu.«

Ta misel je nekoliko potolažila nevoljo. Ko pa so prekoračili reko sv. Lovrenca, ko so preveslali šampensko jezero od severa proti jugu in je s tem izginjlo vsako upanje na skorajšnje osvoboditev in maščevanje, se je njegova kljubovalnost podvojila. V ponosnem zaničevanju ni privoščil Irokezom niti besede, da, postal je sčasoma osoren celo z očetom molitve, ko ga je ta opominal k potrpežljivosti in hotel usmeriti njegovo srce navzgor. »Ondessonk, mu je rekel, »Ti prihajaš iz dežele onstran velike slane vode in delaš, kot so te učili bledoljčniki. Jaz se držim naukov svojih očetov.«

(Nadaljevanje)

ZAHVALA

Ob priliki smrti našega očeta in deda

BREGANT ŠTEFANA

smo prejel nešteto ganljivih dokazov njegove priljubljenosti. Zahvaljujemo se tem potom vsem, ki so kakorkoli počastili spomin umrlega predvsem čč. g. duhovnikom, posebno č. o. kapucinu Fidelisu, ki je pokojnika bodril in hrabil v zadnji življenjski borbi, pevcem, ter darovalcem cvetja kakor tudi vsem pogrebcem.

Gorica - Podgora - Beograd
ob osmini

Bregant - Hrovatin Olga
Bregant Alfred (odsoten)
Dr. Bregant Marjan z družinami

MANUFAKTURNA TRGOVINA

TRST

Ulica ORIANI 7 - (Trg Garibaldi)

Ima v zalogi po zelo ugodnih cenah veliko izbiro moških srajc, žensko in moško perilo, nogavice, tkanine itd.

Obiščite nas in se boste prepričali!